

Datum: 20.07.2018
Medij: Kopernikus
Emisija: Srbija On Line
Autori: Redakcija
Teme: Etnografski muzej Srbije

	Početak	Trajanje
Emisija	20.07.2018 15:00:00	155:00
Prilog	20.07.2018 17:00:00	9:40

Naslov: Gostovanje Danijele Filipović

9669

Voditelj:

Evo nas u beogradskom studiju. Pred kraj volimo da pričamo o kulturi, ovoga puta zastupljeni Etnografski muzej i to sa nematerijalnim kulturnim nasleđem Srbije i izložbom. Sa nama je Danijela Filipović rukovodilac Centra za nematerijalno kulturno nasleđe Srbije Etnografskog muzeja. Dobar dan i hvala Vam što ste došli.

Danijela Filipović, Centar za nematerijalno kulturno nasleđe Srbije Etnografskog muzeja:

Dobar dan. Hvala na pozivu.

Voditelj:

U utorak je otvorena svečanu izložba kod vas u Etnografskom muzeju u 19 časova i predstavljeno je nematerijalno kulturno nasleđe Srbije. Sada gledaocima da objasnimo šta to podrazumeva? Dva su nematerijalna kulturna nasleđa na UNESCO-voj listi, a 37 na našoj listi. Kako ste predstavili to u Etnografskom muzeju?

Danijela Filipović, Centar za nematerijalno kulturno nasleđe Srbije Etnografskog muzeja:

Pre svega nematerijalno kulturno nasleđe se drugačije često naziva živo nasleđe. Dakle to obuhvata sva ona znanja, verovanja, običaja, znanja vezana za tradicionalnu ishranu, za tradicionalne zanate, za izvođačke umetnosti koje u određenoj zajednici postoje, prenose se sa generacije na generaciju i ta zajednica ih doživljava kao deo svog identiteta. Oolazeći od te UNESKO-ve definicije nematerijalnog kulturnog nasleđa mi smo formirali naš nacionalni registar koji ima 37 elemenata i koji obuhvata elemente iz svih ovih navedenih oblasti. Tu su takođe i dva elementa koji smo upisali na UNESKO-vu reprezentativnu listu, to su porodična slava upisana 2014. godine i kolo tradicionalna narodna igra upisana 2017. godine.

Voditelj:

Sada me interesuje za slavu kako ste uspeali da objasnite UNESCO-u i kakve su propozicije da je mogla slava da dođe eto prva na njihovu listu 2014. godine, kako su prepoznali značaj toga?

Danijela Filipović, Centar za nematerijalno kulturno nasleđe Srbije Etnografskog muzeja:

Da, propozicije su da tako kažem vrlo jasne i ono što prvenstveno jedan element mora da ispuni, a to je da je živ i aktivno prisutan među stanovništvom koje praktikuje taj običaji. Za slavu možemo svi da posvedočim o da je tako, a to važi za sve. Slava je veoma vitalni element zaista je svi doživljavamo kao deo identiteta i na taj način ispunila je taj osnovni preduslov. A sa druge strane postoje da tako kažem neki formalni uslovi koje je potrebno ispuniti, a to je pripremiti nominacijski dosije koji će upravo demonstrirati. Taj nominacijski dosije sadrži video materijal koji traje desetak minuta, zatim fotografije i nešto što predstavlja saglasnost nosilaca tog nasleđa da oni žele da taj element da bude upisan na UNESCO-vu listu. Mi smo kada smo radili ovu nominaciju pripremili pisma odnosno podršku i saglasnost koja je stigla od predstavnika institucija kulture, pojedinaca, zatim udruženja dakle različitih segmenata društva.

Voditelj:

Oni su dali podršku.

Danijela Filipović, Centar za nematerijalno kulturno nasleđe Srbije Etnografskog muzeja:

Jeste, oni su dali podršku da bismo pokazali da zaista postoji u svim segmentima društva neki sistem koji pomaže očuvanju slave kao elementa koji je naš zaista reprezentativni element.

Voditelj:

Dakle, tako nešto ne postoji u svetu. Mi smo jedinstveni po tome da možda na neki drugi postoje.

Danijela Filipović, Centar za nematerijalno kulturno nasleđe Srbije Etnografskog muzeja:

Na neki drugi način postoji ali da to zaista jeste nešto što je naše obeležje ali sa druge strane ono što je prosto u ovom kontekstu najvažnije to jeste da ga mi doživljavamo kao zaista našao obeležje i kao deo našeg identiteta.

Voditelj:

2017. upisano u decembru tradicionalna narodna igra takođe to je kolo. Zanimljivo je da je i to uspelo da uđe na UNESCO-vu listu. Zašto se toliko čekalo, mislim kolo datira od davnih dana?

Danijela Filipović, Centar za nematerijalno kulturno nasleđe Srbije Etnografskog muzeja:

Pa kao što rekoh pre svega je potrebno ispuniti neke formalne uslove da bi se moglo nominovati nešto za UNESCO-vu listu, jedan od tih ograničavajućih faktora jeste i broj nominacija koje zemlja može da podnese u nekom periodu.

Voditelj:

Datum: 20.07.2018
Medij: Kopernikus
Emisija: Srbija On Line
Autori: Redakcija
Teme: Etnografski muzej Srbije

	Početak	Trajanje
Emisija	20.07.2018 15:00:00	155:00
Prilog	20.07.2018 17:00:00	9:40

Naslov: Gostovanje Danijele Filipović

Na koje periode se deli ili da li postoji vreme između ta dva događaja?

Danijela Filipović, Centar za nematerijalno kulturno nasleđe Srbije Etnografskog muzeja:

Tako je prosto nominacijski period traje gotovo dve godine, dakle dve godine je potrebno da kada se jedna nominacija uputi da ona dobije svoju ocenu i da na kraju međuvladin komitet nju prihvati. Tako da sve procedure utiču i na to koliko elemenata imamo upisanih. Kolo smo upisali 2017. i ono što je važno reći za kolo to jeste dakle igra za koju svi možemo da posvedočimo da je veoma prisutna i da se izvodi prilikom svih i privatnih i javnih okupljanja i to je ono što njega čini da tako kažemo dobrim kandidatom za UNESCO-vu listu.

Voditelj:

Šta bi bilo nešto sledeće, ko bi bio kandidat za sledeću stvar na UNESCO-voj listi kada je u pitanju nematerijalno kulturno nasleđe, da li pripremate nešto?

Danijela Filipović, Centar za nematerijalno kulturno nasleđe Srbije Etnografskog muzeja:

Da, nominacijski dosije je već pripremljen i upućen u proceduru i do kraja ove godine ćemo znati ishod tog ocenjivanja. Dakle reč je o elementu koji se zove pevanje uz gusle. To je naša sledeća nominacija koja je u proceduri i za koju očekujemo rezultate do kraja ove godine.

Voditelj:

Da li živi i dalje pevanje uz gusle da dakle zastupljeno, u kojim delovima Srbije?

Danijela Filipović, Centar za nematerijalno kulturno nasleđe Srbije Etnografskog muzeja:

Veliki broj udruženja postoji na teritoriji čitave Srbije, nešto više ih možemo prepoznati na području zapadne Srbije ili na području Vojvodine. U Beogradu takođe ali u drugim delovima Srbije postoje guslarska udruženja, postoje pojedinci koji prenose guslanje na sledeće generacije. A guslanje se prenosi u muzičkim školama i u Kraljevu i u Beogradu, tako da to je takođe nešto što je živo prisutno.

Voditelj:

Nadate se da će ući na UNESCO-vu listu?

Danijela Filipović, Centar za nematerijalno kulturno nasleđe Srbije Etnografskog muzeja:

Dosadašnje ocene su bile pozitivne tako da verujemo da nema razloga da će biti drugačije.

Voditelj:

Što se tiče ovih 37 različitih elemenata koje ste vi i koje je Srbija uvrstila na listu pa da kažemo koje su to najznačajnije, vi ste to prikazali putem video materijala i svih ovih elemenata koje ste izložili u Etnografskom muzeju koji će svakako moći da se vide do kraja avgusta, svako ko je zainteresovan.

Danijela Filipović, Centar za nematerijalno kulturno nasleđe Srbije Etnografskog muzeja:

Tako je, svi zainteresovani će do kraja avgusta moći da vide šta je to do sada prepoznato kao elementi nematerijalnog kulturnog nasleđa Srbije. Podelili smo ih u nekoliko oblasti dakle tu imamo običaje kao što su pored pomenute slave, đurđevdanski običaji, zatim običaji vezani za Petrovdan odnosno petrovdanske lile, imam običaj...

Voditelj:

Koje su sada skoro bile.

Danijela Filipović, Centar za nematerijalno kulturno nasleđe Srbije Etnografskog muzeja:

Da, pre nekoliko dana. Zatim imamo običaj izlivanja ratarskih sveća, zatim imamo zanatska znanja koja se tiču izrade pirotskog ili staparskog ćilimarstvo, zatim...

Voditelj:

Čudo da pirotski ćilimi već nisu na UNESCO-voj listi?

Danijela Filipović, Centar za nematerijalno kulturno nasleđe Srbije Etnografskog muzeja:

Pa kažem procedure su takve da je prosto nemoguće, ograničen je broj elemenata ali svakako pirotsko ćilimarstvo zaslužuje da bude neki od sledećih predloga koji može da se kandiduje za UNESCO-vu listu. Dakle pored tih zanata tu imamo tradicionalna jela kao što su kajmak, kao što je zatim cipovka tradicionalni hleb iz Vojvodine, zatim pripremanje mantija to je specijalitet sa područja Novog Pazara, imamo izvođačke umetnosti, imamo sviranje na gajdama, na kavalu, frulašku praksu zaista nisam nabrojala sve elemente svakako ali posetioци Etnografskog muzeja mogu da dođu i da ih vide predstavljene na različite načine uz kombinaciju dakle video materijala, fotografija, audio materijala i muzejskih predmeta koji se već čuvaju u Etnografskom muzeju.

Voditelj:

Šta bi još moglo da bude na našoj listi, znam da se polemike vode oko onog ajvara ali džem od šljiva recimo da li bi to moglo da bude?

Datum: 20.07.2018
Medij: Kopernikus
Emisija: Srbija On Line
Autori: Redakcija
Teme: Etnografski muzej Srbije

	Početak	Trajanje
Emisija	20.07.2018 15:00:00	155:00
Prilog	20.07.2018 17:00:00	9:40

Naslov: Gostovanje Danijele Filipović

Danijela Filipović, Centar za nematerijalno kulturno nasleđe Srbije Etnografskog muzeja:

Da, ono što je važno reći dakle ovih 37 elemenata do sada je pisano i mi naš nacionalni registar stavljamo ažuriramo dopunjujemo upisujem nove elemente sada u proceduri postoje takođe neki novi predlozi i da to bude upisano zdravičarstvo odnosno iskazivanje zdravica, zatim opančarski zanat i tako dalje.

Voditelj:

Pomenuli Zlakusu koja je vrlo poznata po grlarima izradi keramičkih predmeta u okolini Užica, na Zlatiboru. Hoće li od toga nešto biti?

Danijela Filipović, Centar za nematerijalno kulturno nasleđe Srbije Etnografskog muzeja:

To je takođe jedan od predloga koji bi trebalo u narednom periodu da bude nominovan za UNESCO-vu reprezentativnu listu tako da i ona svakako zaslužuje po svojoj specifičnosti i po značaju za zajednicu koja se prepoznaje potom zanatu zbog toga zaslužuje da bude predlog UNESCO-vu listu.

Voditelj:

Hvala Vam puno. Evo još samo da pozovemo sve posetioce i sve one koji su zainteresovani da vide šta je to nematerijalno kulturno nasleđe Srbije, šta je na UNESCO-voj listi, šta je na našoj listi dakle do kraja avgusta u Etnografskom muzeju.

Danijela Filipović, Centar za nematerijalno kulturno nasleđe Srbije Etnografskog muzeja:

Hvala Vam i dobrodošli ste.

Voditelj:

Hvala Vam, bila je ovo Danijela Filipović iz Etnografskog muzeja za sam kraj emisije Srbija on-line. Vi ostanite i dalje uz program televizije Kopernikus, prijatan dan vam želim.

